

кадрового потенціалу. Певними випробуваннями для якісної професійної підготовки технікумами і коледжами молодших спеціалістів також стали неодноразові трансформації освітнього процесу, що відчутно загальмувало і процеси модернізації цієї освітньої галузі за положеннями компетентної концепції.

Відмітимо, що у сфері праці розрізняють п'ять рівнів професійної діяльності: стереотипний (виконавчий); операторський; експлуатаційний; технологічний; дослідницький. Звісно, майбутній молодший спеціаліст повинен ґрунтовно володіти і стереотипним (виконавчим) рівнем професійної діяльності, натомість сьогодні невпинно зростає попит на випускників технікумів і коледжів, які не тільки забезпечують роботу складних технологічних виробництв, а й здатні професійно вирішувати інтегровані виробничі задачі, виконувати не передбачені кваліфікаційними характеристиками додаткові організаційні та управлінські функції.

З огляду на вказані вимоги до професійної діяльності молодших спеціалістів, можемо стверджувати, що цих фахівців необхідно готувати і до технолого-експлуатаційного рівня професійної діяльності, а не обмежуватися, як це повсякчас рекомендують учені, операторським рівнем. Проте зазначена проблема потребує самостійної наукової розробки, зокрема в напрямі оптимізації освітньо-професійних програм.

Список використаних джерел:

1. Стандартизація професійної освіти: теорія і практика; монографія / А. А. Каленський, П. Г. Лузан, Н. М. Ваніна, Т. М. Пащенко, Г. Кравець, Т. В. Пятничук. – За наук. ред. А. А. Каленського. – Житомир: «Полісся», 2018.– 256 с.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ-БУДІВЕЛЬНИКІВ: МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ

Тетяна Пащенко,

старший науковий співробітник лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах і технікумах Інституту професійно-технічної освіти НАПН України, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник

Розвиток економіки України кардинально змінює вимоги до професійних кадрів. Країні потрібні такі фахівці, які не тільки відмінно володіють своєю професією, активно беруть участь у вдосконаленні виробництва, але й прагнуть до підвищення кваліфікації, оволодіння новими знаннями. Процеси нормування і упорядкування соціальної системи сьогодні набувають нової якості, яка отримала назву стандартизація професійної підготовки.

Світові освітні тенденції по комплексній модернізації освіти знайшли відображення і в українській системі освіти. Цифровізація економіки, перехід на нові освітні та професійні стандарти, зростання мобільності студентів і викладачів, посилення інформаційного обміну між учасниками освітнього процесу вимагає пошуку нових рішень в освітньому процесі для формування у студентів необхідних компетентностей, що відповідають запитам ринку праці.

Зміна ринку праці безпосереднім чином впливає на систему освіти, яка останнє десятиліття перебуває в постійному процесі трансформації як в частині змістовного наповнення основних професійних освітніх програм різного рівня, так і в частині організації діяльності освітніх установ. Сьогодні базовою вимогою до змісту освітнього процесу виступає необхідність вибудовування освітніх стандартів у рамках вимог професійних стандартів [1]. Вже сьогодні «роботодавці бажають отримати кадри, готові до швидкої генерації нових ідей і до швидкої адаптації нових форматів ведення бізнесу в ринкових умовах» [2].

На сьогоднішній день одним із значущих критеріїв при оцінці якості освіти в країні, поряд з іншими, є ступінь доступності освітнього середовища і його відкритості для суспільства. Під критеріями якості освітніх програм прийнято розуміти ознаки, за якими дається оцінка освітнього процесу і компетентностей випускника, готового до професійної діяльності.

В умовах глибоких динамічних реформаційних процесів в Україні, спрямованих на інтеграцію в Європу, залучення до економічного простору держави іноземних компаній та інвесторів спровокувало ріст конкуренції на ринку праці, попит на кваліфікованих компетентних фахівців значно зріс, що зумовило необхідність удосконалення професійної підготовки будівельників.

Фахова підготовка молодшого спеціаліста актуальної в усі часи та найбільш розвиненої в країні будівельної галузі має узгоджуватися з рівнем розвитку науки, техніки та технологій, бути зорієнтованою на інтеграцію науки з виробництвом, що детермінує вдосконалення змісту освіти і підвищення якості освітнього процесу в коледжах та технікумах.

Сучасні тенденції професійної освіти будівельного напрямку реалізуються у підготовці висококваліфікованих фахівців, які освоїли сучасні методи проектування, зведення, реконструкції та експлуатації будівель і споруд, здатні організувати виробничі процеси, приймати рішення по направленості ресурсів для досягнення певної мети. У контексті компетентної парадигми особливо важливим є змістове наповнення навчальних планів підготовки майбутніх будівельників, яке потребує оновлення. Таким чином, украй необхідним є перегляд та варіація змісту традиційних навчальних дисциплін, перехід від уніфікованого до спеціалізованого викладу фундаментальних дисциплін у закладах фахової передвищої освіти.

Актуальним є обґрунтування інтеграційних перетворень змісту освіти, встановлення взаємозв'язків та узгодження програм дисциплін у різнорівневих навчальних закладах системи ступеневої освіти. Продуктивна підготовка сучасних фахівців неможлива без структурного реформування

технологічного забезпечення засвоєння знань, комплексного застосування інноваційних технологій навчання, спрямованих на неперервний розвиток професійної компетентності.

Сучасна парадигма освіти змінюється від знаннєвої до компетентнісної, відповідно змінюються і технології оцінювання рівня знань. Головна мета контролю полягає у визначенні якості засвоєння навчального матеріалу, ступеня відповідності сформованих умінь та навичок цілям та завданням дисципліни, встановлення адекватності обраних методів та засобів її викладання. Адекватне оцінювання знань студентів досягається лише використанням різнопланових методів оцінки.

Розвиток професійної компетентності майбутніх будівельників – це складний процес, дієвість якого залежить від скоординованих дій усіх учасників освітнього процесу – навчальних закладів, педагогів, працедавців та студентів. Інтеграційні процеси у системі фахової передвищої освіти, комплексне використання інноваційних технологій навчання, перенесення акцентів на інтенсивні, активні, індивідуальні форми та методи навчання – такі найважливіші аспекти нової парадигми сучасної інженерної освіти.

Список використаних джерел:

1. Петро Лузан, Тетяна Пащенко, Наталя Ваніна, Надія Колісник, Ірина Мося' Концепція стандартизації професійної освіти. *Proceedings of the 1st International symposium «Humanities and Social Sciences in Europe: Achievements and Perspectives»*. Premier Publishing s.r.o., Accent Graphics Communications LLC, New York. 2018. PP.18-25.

2. Стандартизація професійної освіти: теорія і практика; монографія / А.А. Каленський, П.Г. Лузан, Н.М. Ваніна, Т.М. Пащенко, та інш. – За наук. ред. А.А. Каленського. Житомир: «Полісся», 2018. 256 с.

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ КВАЛІФІКОВАНИХ РОБІТНИКІВ МОРСЬКОГО ТРАНСПОРТУ

Юлія Єжокіна,

аспірант Інституту професійно-технічної освіти НАПН України